

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 30.8.2005
KOM(2005) 394 endelig

**KOMMISSIONENS RAPPORT
TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET**

**om ajourføring af midtvejsrevisionen af forordning (EF) nr. 1655/2000
Life**

KOMMISSIONENS RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om ajourføring af midtvejsrevisionen af forordning (EF) nr. 1655/2000 Life

1. RESUMÉ

Det finansielle instrument for miljøet (Life) III er blevet forlænget med to år til den 31. december 2006, jf. artikel 1, stk. 5, litra a), i forordning (EF) nr. 1682/2004 om ændring af forordning (EF) nr. 1655/2000. Formålet var at undgå en afbrydelse i programmet mellem afslutningen af Life III ved udgangen af 2004 og Fællesskabets nye finansielle overslag fra 2007.

I artikel 12, stk. 1, litra a), i forordning (EF) nr. 1655/2000, som ændret, hedder det, at Kommissionen senest den 30. september 2005 skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport med en ajourføring af den midtvejsrevision, der blev forelagt i november 2003, og en evaluering af forordningens gennemførelse, dens bidrag til udviklingen af Fællesskabets miljøpolitik og bevillingernes anvendelse.

Nærværende ajourføring dækker perioden fra medio 2003, da midtvejsrevisionen blev udarbejdet, jf. rapporten af 5. november 2003 (KOM(2003) 668 endelig), til foråret 2005.

Life-programmet har mellem 1992 og 2004 medfinansieret næsten 2500 projekter i 40 lande og territorier og indgået forpligtelser for 1,3 mia. € ud af de samlede anslåede omkostninger ved projekterne på 3,6 mia. €.

Programmet har i tråd med EU's miljøpolitiske prioriteringer ydet støtte til en bred vifte af projekter, hvorigennem problemer og nye løsninger er taget op på de fleste nøgleområder.

2. BESKRIVELSE AF LIFE-PROGRAMMET

Life-programmets generelle mål er at bidrage til gennemførelse, udvikling og styrkelse af Fællesskabets miljøpolitik og -lovgivning. Life skal også bidrage til miljøets integrering i andre EU-politikker og bane vejen for nye løsninger på EU's miljøproblemer.

Life har medfinansieret miljøprojekter i medlemsstaterne, tiltrædelseslandene, kandidatlandene, i visse lande inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen og i tredjelande.

Life er opdelt i tre emneområder: "Life-Natur", "Life-Miljø" og "Life-Tredjelande".

Sigtet med **Life-Natur** er at fremme gennemførelsen af Fællesskabets naturbeskyttelseslovgivning, især oprettelsen af "Natura 2000"-netværket.

Målet for **Life-Miljø** er at bidrage til udviklingen af innovative og integrerede teknikker og til den videre udvikling af Fællesskabets miljøpolitik. 'Demonstrationsprojekter

inden for Life-Miljø' fokuserer på innovation, mens 'forberedende projekter under Life-Miljø' fokuserer på ajourføring af eller udvikling af nye miljøstrategier.

Både Life-Natur og Life-Miljø har medfinansieret projekter i medlemsstaterne og i tiltrædelseslandene, forudsat at disse har indvilliget i at deltage i Life

Life-Tredjelande har medfinansieret projekter som led i associeringsaftaler mellem EU og tredjelande med kyststrækning ud til Middelhavet og Østersøen, visse kandidatlande og en række lande inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen. Målet med Life-Tredjelande er at bidrage til tilvejebringelse af de nødvendige færdigheder og administrative strukturer på miljøområdet og til udarbejdelse af miljøpolitikker og -handlingsprogrammer

3. GENNEMFØRELSE AF LIFE III-PROGRAMMET

Nedenfor følger en samlet oversigt over resultaterne. Nærmere oplysninger kan findes i to publikationer på Life's websted (<http://europa.eu.int/comm/environment/life/home.htm>) 'LIFE for Natura 2000' (naturbeskyttelse) og 'Life Environment 1992-2004: demonstrating excellence in environmental innovation'.

3.1. Life-Natur

Der ydes kun støtte til projekter, der opfylder målene for EF's naturbeskyttelseslovgivning, dvs. "fugle"- og "habitat"-direktiverne. Dette betyder i praksis, at projekterne skal medvirke til oprettelsen af Natura 2000-nettet af beskyttede områder og sikre opretholdelse eller i givet fald genopretning af en gunstig bevaringsstatus for de pågældende naturtyper og levestederne for de pågældende arter.

3.1.1. Foranstaltninger finansieret under Life III

Det samlede gennemsnitlige budget for projekter under Life III-Natur for perioden 2000-2004 er på ca. 1, 75 mio. €, og den gennemsnitlige sats for EF-medfinansiering er 53, 4 %. Budgettet er dermed større end for den foregående Life II-periode 1996-1999, hvor beløbet var på 1, 3 mio. €.

År	Antal modtagne forslag	Antal finansierede projekter	EF-forpligtelse alt (€)	Gennemsnitlig forpligtelse pr. projekt (€)
2000 - 2001	310	94	79 483 006	845 564
2002	188	70	71 718 204	1 024 546
2003	182	77	70 944 574	921 358
2004	250	77	75 934 754	986 166
I alt	930	318	298 080 538	937 360

3.1.2. Projekttype/geografisk fordeling

Life-Natur projekter er enten rettet mod fugle på Natura 2000-lokaliteter (særligt beskyttede områder (SPA) efter fugledirektivet), arter/naturtyper på Natura 2000-lokaliteter (pSCI/SAC – foreslåede områder af fællesskabsbetydning/særlige bevaringsområder) eller, i behørigt begrundede tilfælde, arter uden for Natura 2000-lokaliteter

Hovedparten af støtten (73%) går til nationale og regionale myndigheder. Ikke-statslige organisationer (ngo'er) tegner sig for 25% og deltager, sammen med videnskabelige institutioner, ofte som partnere i projekter.

Typisk omfatter Life III-Natur projekter de fleste af eller alle følgende foranstaltninger:

- Udarbejdelse og gennemførelse af forvaltningsplaner for det pågældende område eller handlingsplaner for de pågældende arter
- Inddragelse af de forskellige parter, der har berøring med området(erne) eller arten(erne)
- Genopretning af forringede områder, og i exceptionelle tilfælde oprettelse af nye
- Bevaring af bestående og genoprettede områder (herunder køb og leje på langtidskontrakt)
- Oplysningskampagner rettet mod myndigheder, eksperter og offentligheden generelt
- Videnskabelig overvågning af naturtyper og dyre- og plantearter.

I de nordlige medlemsstater er projekterne ofte større end i de sydlige medlemsstater, hvor projekternes antal derimod er større. Ved udgangen af 2004 deltog samtlige 25 medlemsstater (undtagen Litauen og Malta) i Life-Natur programmet.

Fra den 30. september 2005 vil LIFE-webstedet indeholde datablade med detaljerede statistiske oplysninger.

Natura 2000-lokaliteter

Til dato har mindst 10% af de 22 600 foreslåede Natura 2000-lokaliteter været genstand for et Life-Natur projekt. Kun 2,5% af lokaliteterne har indgået i mere end ét projekt. Dette falder i tråd med Life's initiativfremmende funktion. Af de foreslåede projekter udvælges så vidt muligt projekter, der dækker nye områder af Natura 2000, hvorfor videreførelse af projekter prioriteres lavere ved støtteudelingen.

Naturtyper og arter

En nærmere analyse af projekterne over en fireårsperiode viser, at 87% naturtyperne af fællesskabsbetydning mindst én gang havde været genstand for et Life-Natur projekt.

Størstedelen af projekterne vedrørte, i hvert fald delvis, vådområder, og Life bidrager således også til gennemførelsen af den internationale konvention fra 1971 om vådområder (Ramsar-konventionen) og Kommissionens meddelelse fra 1995 om vådområder.

Næsten 28% af *arterne* i habitat- og fugle-direktiverne har direkte været genstand for et eller flere Life-Natur projekter.

Adskillige Life-Natur projekter har drejet sig om nødforanstaltninger, der omfattede hele verdenspopulationen af direkte udryddelsestruede arter.

Life-projekterne har været relativt omfattende i geografisk henseende og tilstrækkelig betydningsfulde til, at de har kunnet bidrage til at bremse nedgangen i biodiversiteten i hele EU.

3.2. Life-Miljø

Det vigtigste træk ved Life-Miljø projekterne er deres potentiale for at demonstrere nye metoder, teknikker og planer, der baner vejen for gennemførelsen af EU's miljøpolitik på forskellige områder eller for udviklingen af ny politik på disse områder.

3.2.1. Foranstaltninger finansieret under Life III

Foranstaltningerne under Life III-Miljø består af demonstrationsprojekter inden for de emner, der er fastlagt i forordningen.

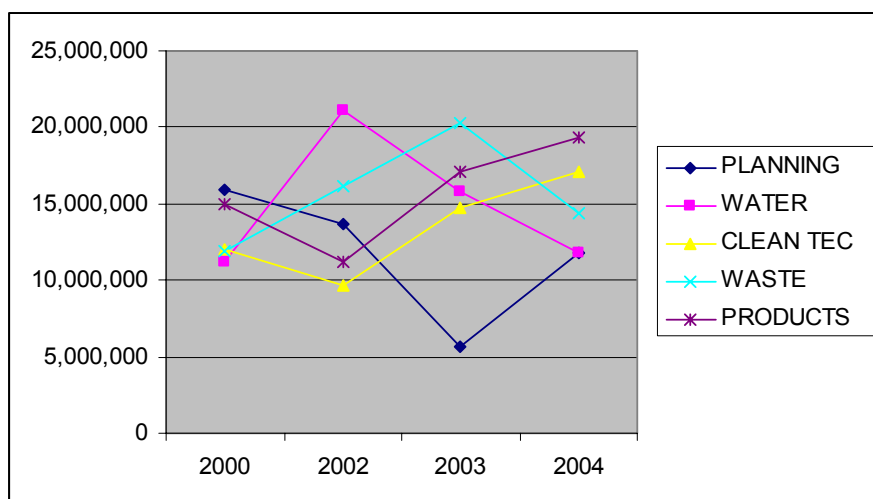
Selv om antallet af indgivne forslag er svingende, er den gennemsnitlige støtte pr. projekt vokset gradvist fra år til år.

År	Antal modtagne forslag	Antal finansierede projekter	EF-forpligtelse i alt (€)	Gennemsnitlig forpligtelse pr. projekt (€)
2000 - 2001	898	103	63 411 036	615 641
2002	479	114	71 766 257	629 529
2003	532	104	69 470 808	667 989
2004	679	109	76 670 530	703 399
I alt	2,588	430	281 318 631	654 229

3.2.2. Projekttype/geografisk fordeling

Projekterne er ofte større i de nordlige end i de sydlige medlemsstater. Spanien og Italien tegner sig fortsat for det højeste antal medfinansierede projekter. Italien er fortsat den største støttemodtager, både hvad antallet af projekter og EF-bidragets størrelse angår.

Ser man på emnerne for de projekter, der er finansieret under Life-Miljø mellem 2000 og 2004, viser det sig, at der er tale om en ret ensartet tildeling af midler til de store projektemner "bymiljø og fysisk planlægning", "vand", "renere teknologi", "affald" og "produkter". De to emner, der modtog den største andel af midlerne, var 'affald' og 'produkter' (svarende til henholdsvis 23% og 22% af udgifterne). For 'renere teknologi', 'affald' og 'produkter' har andelen af projekter og finansiering været stigende i dette tidsrum, mens 'fysisk planlægning' har vist den modsatte tendens.

Danish text
 PLANLÆGNING
 VAND
 RENERE TEKNOLOGI
 AFFALD
 PRODUKTER

3.3. Life-Tredjelande

Målet med Life-Tredjelande er at bidrage til tilvejebringelsen af administrative færdigheder og strukturer og til udarbejdelsen af miljøpolitikker og -handlingsprogrammer i EU's nabolande og i lande med kyststrækning ud mod Middelhavet og Østersøen. Cypren og Malta kunne ikke længere indgive nye forslag under Life-Tredjelande efter deres tiltrædelse af EU i 2004.

3.3.1. Foranstaltninger finansieret under Life III

År	Antal modtagne forslag	Antal finansierede projekter	EF-forpligtelse i alt (€)	Gennemsnitlig forpligtelse pr. projekt (€)
2000 - 2001	92	28	9 013 840	321 923
2002	74	16	6 522 300	407 644
2003	70	17	6 567 232	386 307
2004	70	20	7 828 320	391 416
I alt	306	81	29 931 692	369 527

3.3.2. *Projekttype/geografisk fordeling*

Der er for tiden 14 lande/territorier, der deltager i Life-Tredjelande, heraf 8 ved Østersøen (de russiske regioner Skt. Petersborg og Kaliningrad) og 6 ved Middelhavet (fra Kroatien til Marokko). Inden for det brede emne "kapacitetsopbygning" (færdigheder) består de fleste af projekterne under Life-Tredjelande af diverse foranstaltninger, der er afpasset efter de lokale eller nationale behov. Alle Life-Tredjelande projekterne omfatter en eller flere af følgende typer foranstaltninger:

- udvikling eller tilpasning af lovgivningen
- personaleuddannelse
- oprettelse eller udbygning af miljøforvaltningsstrukturer
- oprettelse eller udbygning af strukturer til dataindsamling, -fortegnelse, -lagring, -overvågning eller -formidling
- opstilling af planlægningsprocesser, herunder sektorpolitikker, strategier eller handlingsplaner
- udarbejdelse af standarder eller bestemmelser
- oplysningskampagner
- udvikling af tekniske værktøjer, herunder tekniske retningslinjer, overførsel af knowhow og identifikation af bedste praksis.

4. **VURDERING OG UDVÆLGELSE AF LIFE-PROJEKTER**

Der udsendes hvert år en indkaldelse af forslag, og forslagene vurderes efter en procedure i tre trin: kontrol af opfyldelsen af de formelle krav, udvælgelse og tildeling. Denne proces afvikles nu on-line ved hjælp af ESAP-programmet ('Evaluation Selection Award Programme'). Der gøres en stor indsats for at sikre, at processen er både retfærdig og gennemsigtig. De forskellige tekniske kriterier evalueres både af eksterne bedømmere og af Kommissionens personale. Dernæst opstilles der en fælles samlet vurdering som led i en række panelmøder, som alle bedømmerne deltager i.

De fagtekniske kontorer under Generaldirektoratet for Miljø og andre generaldirektorater bistår Life-kontoret med bedømmelsen af forslagene. Denne proces munder ud i en kortliste opstillet efter projekternes kvalitet, som forelægges Life-udvalget, inden Kommissionen træffer beslutning. Alle ansøgerne får meddelt bedømmelsesresultaterne.

Hvor stort et antal projekter der i et givet år kan finansieres inden for hvert af de tre emneområder, afhænger af budgettets størrelse og af det samlede medfinansieringsbeløb, der anmodes om til de projekter på kortlisten, der har modtaget flest points. Andelen af projekter, der udvælges inden for hvert af de tre emneområder efter en åben indkaldelse af forslag afhænger derfor af, hvor mange forslag der er indgivet det pågældende år, de enkelte projekters kvalitet og budgettets størrelse.

5. KOMMISSIONENS FORVALTNING AF LIFE-PROJEKTER

5.1. Teknisk forvaltning

Forenkling

Harmoniseringen af forvaltningen af og procedurerne for de tre Life-emneområder er ført til ende, og der foreligger nu en række harmoniserede værktøjer og standarder.

Fra 2005 er de individuelle støttebeslutninger blevet afløst af standardaftaler om tilskud. Formålet er at forenkle og fremskynde finansieringsproceduren.

Procedurer til fremme af effektivitet og gennemsigtighed

Udvælgelseskriterierne og -reglerne opstilles og offentliggøres på Internettet inden udvælgelsesproceduren. Der er præsentationer af Life-programmet i de fleste af medlemsstaterne.

Nye almindelige administrative bestemmelser

De almindelige administrative bestemmelser er blevet tilpasset i overensstemmelse med Revisionsrettens krav: mindskelse af risikoen for dobbeltfinansiering fra andre europæiske programmer, bedre definition af arealopkøb, begrænsning af risikoen for medfinansiering af offentligt ansattes løn, som allerede betales over de nationale skatter, og indførelse af nye regnskabsforpligtelser for modtagerne.

Overvågning og vurdering

Databasen for projektforsvaltning er forbedret og omfatter nu nye værktøjer, som kan sikre en bedre opfølgning af projekterne. Det betyder, at man til enhver tid kan få et nøjagtigt indblik i de enkelte projekters situation, og at der kan indsamles statistiske oplysninger om projekterne, så deres virkninger i de forskellige sektorer kan analyseres.

Standardformularen til forelæggelse af regnskabsdata har fundet større anvendelse siden 2003. Med dette pc-værktøj kan projektlederne udfylde deres erklæringer om indtægter og udgifter på en standardiseret måde.

5.2. Finansiell forvaltning

Den finansielle forvaltning af Life-programmet er fuldt decentraliseret. Afdeling D1 står for alle transaktioner i tilknytning til gennemførelsen af Life-budgettet.

Forpligtelser

Siden starten af Life III kan der ses en positiv udvikling for de anvendte forpligtelsesbevillinger: i 2000 blev 83,18% brugt, i 2002 99,73%, i 2003 99,95% og i 2004 99%.

Betalinger

Udnyttelsen af betalingsbevillingerne har været stabil siden 2002, på mellem 80% og 95%.

Betalingsforsinkelser

Der er tale om en støt mindskelse af betalingsforsinkelserne siden 2000. I 2004 var 90% af betalingerne afviklet inden for 90 dage (64% i 2000 og 82% i 2002).

Udestående forpligtelser i tilfælde, hvor projekterne er afsluttet/sidste udbetaling foretaget

I marts 2001 var der 187 udestående forpligtelser. Antallet er dalet støt, og der er på indeværende tidspunkt ingen udestående forpligtelser.

6. LIFE III: KOMMUNIKATION OG VIDEREFORMIDLING AF RESULTATERNE

Life III-forordningen fremhæver stærkt kommunikation som et vigtigt middel til at formidle oplysninger om Life-projekter til andre lignende projekter og programmer og til brug for EF-lovgivningen på miljøområdet. I 2003 og 2004 blev Life-kommunikationsstrategien (igangsat i marts 2002) ført ud i livet med en bred vifte af kommunikationstiltag.

Life's websted blev radikalt omarbejdet i juni 2002 og er siden løbende blevet opdateret og forbedret. Det er generaldirektoratets mest besøgte websted, med gennemsnitligt 120 000 besøgende om måneden i begyndelsen af 2005, sammenlignet med 65 000 pr. måned i 2002. Projektdatabasen er nu færdig og udstyret med en kraftig søgemaskine, der giver let adgang til projektresultaterne pr. område.

Der er udgivet otte temabrochurer med nærmere oplysninger om Life-projekterne og deres bidrag til politikken på de berørte områder. De er lagt ud på nettet. Der er desuden udgivet resuméer af Life-Natur og Life-Miljø projekter fra 2004 og de tilhørende pressemeddelelser.

Det månedlige elektroniske nyhedsbrev sendes nu direkte til næsten 9000 abonnenter og indirekte til 45 000 potentielle læsere. Der er oprettet et mediebibliotek med video, CD og fotos fra Life-projekter.

En række nye formidlingsinitiativer er under udvikling, og der er planer om at revurdere og opdatere kommunikationsstrategien i 2006.

7. KONKLUSION

Life har været et effektivt instrument til gennemførelse, udvikling og styrkelse af Fællesskabets miljøpolitik. Kommissionen har derfor besluttet at foreslå Life+ programmet for 2007-2013, så erfaringerne med Life III kan udnyttes i en videre sammenhæng i forbindelse med det 6. miljøhandlingsprogram.